

בשלה

'Besjalàch -Toen Hij zond' - 5786
Torah; Shemót – Exodus 13:17 - 17:16
Haftarah; Richteren 4:4 - 5:31
Brit Chadasha; Johannes 5: 19 - 47

'Besjalàch' dankt zijn naam aan het tweede woord van de sidra, wat betekent 'toen Hij (weg)stuurde' en refereert aan de beslissing van de farao om de Israëlieten te laten gaan.

Het volk vertrekt uit Egypte onder leiding van Moshè maar

- de farao verandert van gedachten en besluit hen achterna te gaan
- het volk ziet de dreiging en begint te klagen
- maar Moshè zei; "Wees niet bevreesd, houd stand, zie het heil van de Eeuwige komt!"
- Moshè steekt zijn hand uit over de zee en het water werd gespleten
- de Egyptenaren komen om. Moshè en het volk zingen een lied van dankbaarheid.
- G'd geeft vlees en manna in de woestijn aan het klagende volk
- en de Amalekieten vallen de zwakken in de achterhoede aan.

"De Eeuwige zal voor u strijden, en u moet stil zijn."

De doortocht van Israël door de zee staat in het joodse geheugen gegrift.

Letten we nu eens op de tekst uit Ex. 14:9-20 en in het bijzonder op vers 15-16 en 21.

"Toen zei de Eeuwige tegen Moshè; "Wat roept u tot Mij? Spreek tot de Israëlieten en zeg dat zij opbreken. En u, hef uw staf op, strek uw hand uit over de zee en splijt hem doormidden, zodat de Israëlieten door het midden van de zee op het droge kunnen gaan." Ex.15-16 en dan vers 21:

"Toen strekte Moshè zijn hand uit over de zee, en de Eeuwige liet de zee die hele nacht wegvloeien door een krachtige oostenwind. Hij maakte de zee droog en het water werd doormidden gespleten."

Wie is degenen die de zee splijt zodat Israël er door heen kan gaan?

In vers 16 lijkt het Moshè te zijn, maar in vers 21 lijkt het de Eeuwige te zijn.

In de midrash vinden we eenzelfde dubbelzinnigheid.

'Moshè strekte zijn hand uit over de zee. De zee stond tegenover hem. Moshè beval haar in de Naam van de Heilige-gezegend-zij- Hij om te splijten, maar zij gehoorzaamde niet.

Een gelijkenis. Waarop lijkt dit?

Op een koning die twee tuinen had, de één binnenin de ander. Hij verkocht de binnenste.

Toen de koper de tuin wilde binnengaan, liet de bewaker hem niet toe.

De koper beval de bewaker in naam van de koning hem toe te laten, maar hij gehoorzaamde niet.

Hij toonde hem de ring van de koning, maar hij gehoorzaamde niet.

Totdat de koper de koning zelf meebracht.

Toen ging de bewaker haastig opzij, Daarop zei de koper tegen de bewaker: De hele dag sprak ik tegen je in de naam van de koning, maar je gehoorzaamde niet.

Waarom ga je dan nu wel opzij? De bewaker antwoordde:

'Ik ga niet opzij voor jou, maar voor de koning.'

Evenzo was het toen Moshè bij de zee stond. De zee gehoorzaamde pas toen de Heilige-gezegend-zij-Hij zich in Zijn glorie openbaarde.' (Mechilta Beshalach, masechta deWajehi) (*1)

In een andere tekst uit de Mechilta zegt rabbi Eliëzer:

'De Heilige-gezegend-zij-Hij zei tegen Moshè: Moshè, mijn kinderen bevinden zich in nood, de zee is dicht en de vijand zit hun op de hielen en jij staat daar maar te bidden....Moshè zei tegen Hem; Heer der wereld, wat kan ik dan doen? Hij zei tegen hem: En jij, hef je staf op.'

Deze midrash vertelt in feite het omgekeerde verhaal van de vorige: Moshè is nu de bepalende factor, pas als hij zijn staf opheft, kan de Eeuwige de zee splijten.

Zowel de Bijbeltekst als de midrash maken duidelijk dat het wonder van de Uittocht gebeurt door Hem en Moshè samen.

De mens als medewerker van G'd.

De joodse schrijver Aharon Barth zegt; *"Onze wijzen hebben niet geschroomd, uit te spreken, dat door bepaalde daden de mens als het ware deelgenoot G'ds bij het scheppingswerk wordt."*

Rabbi Hosjaja (3e eeuw) zegt in een midrash op Gen. 2:3, *"dat alles wat geschapen werd in zes dagen behoeft nadere bewerking, zoals mosterd nog gezoet, graan nog gemalen moet worden en zelfs de mens nog verbetering nodig heeft."*

De mens heeft een grote opdracht gekregen de aarde te beheren en dat heeft Israël verstaan als 'de schepping tot haar voltooiing te brengen.'

In 1 Petrus 4 - onder het opschrift 'Leven naar de wil van G'd' - zegt de apostel in vers 7 dat *'de bestemming der ganse schepping binnen handbereik is gekomen'* en werkt dit uit door concrete Torah voorschriften en -adviezen te geven. Zo wordt de mens dus G'ds partner.

Bij de joodse 'christenen' van de eerste eeuw was dit gemeengoed!

Naarmate kennisgeving aan joodse geleerden, is men onder de indruk gekomen van de ernst waarmee het jodendom deze verantwoordelijkheid op zich heeft genomen, G'ds partner te zijn door de weg van de Torah te gaan.

Het hoeft geen betoog dat het begrip Torah bij de jood andere gevoelens oproept dan het woord 'wet' bij ons. Samengevat; wanneer een mens doet wat G'd hem opdraagt, blijkt G'd zijn partner te zijn.

(Hoewel tegelijk het lijden van de *rechtvaardige* vragen oproept.)

De bovengenoemde vetgedrukte tekst van Moshè zegt, dat G'd voor het volk zal strijden en dat de mens moet zwijgen.

"De Eeuwige is een Strijder, Eeuwige is zijn Naam." (15:3)

Yeshua de Shaliach.

Dat Yeshua de Messias een shaliach, een gezondene was, komen we in de gehele Brit HaChadasha tegen maar wel het meest in het Johannes evangelie.

Zoals Moshè een gezondene was (Ex.3:10-15) , zo ook vele profeten (*2) en is ook de Zoon zoals Hij zijn leerlingen dat meegeeft in Matt.10:40;

"Wie u ontvangt, ontvangt Mij; en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem Die Mij gezonden heeft."

In de Brit lezing zegt Yeshua dat Hij niets van Zichzelf kan doen, d.w.z. dat Zijn daden lijken op die van de Vader, niet in de zin van slaafse imitatie, maar volgens de goddelijke wil.

In deze 48 verzen komt het zes keer voor dat de messias Zelf zegt dat Hij gezonden is en de 7e bevestiging vinden we in vers 43a; *"Ik ben gekomen in de Naam van Mijn Vader maar u neemt van Mij niets aan."*

Ook vinden we in deze verzen het antwoord op de vraag, dat G'ds partners, volgelingen van Yeshua, veel moeten lijden in deze wereld. (denk aan de 3.5 miljoen christenen die worden vervolgd!)

Hij zegt; *"Verwonder u daar niet over, want de tijd komt waarin allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen en zij zullen er uitgaan: zij die het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, maar zij die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding ter veroordeling."* vers 28-29. (*3)

Maar oneindig groot is Zijn genade en daarom kunnen we van harte het lied van Moshè meezingen, dat eindigt met; *"De Eeuwige zal regeren voor eeuwig en altijd!"* (Ex. 15:18)

En dat dit geen oud lied is bevestigd Openbaring 15:3.

Wij mogen meewerken dit lied aan te horen én door te zenden, desnoods zonder woorden.

Fêdde.

Bronnen; De Studie Bijbel, 'Stemmen bij de Torah' - lezen met LEV, 'Gods partner'- W. Zuidema en mijn eigen gedachten.

*1 De Mechilta is een verzameling Joodse uitleg (exegese) die de wetten en verhalen in Exodus interpreteert. *Mechilta* betekent letterlijk 'maat' of 'regel', verwijzend naar de regels waarmee de Tora wordt uitgelegd.

*2 Gezondenen van de Ene; Jozua 24:5; 1 Sam.9:16,12:8,15:1; Micha 6:4; Ps.105:26; profeten, Jes.6:8; Jer.1:7; Ez.2:3. Brit; o.a ook Joh.13:16,20; .Rom.8:3; 1Joh. 4:9,10,14; 1Petrus 1:12

*3 Het woord *krisis* (Oudgriekse woord **κρίσις** (**krisis**) betekent oorspronkelijk "oordeel", "beslissing", "scheiding" of "onderscheid".